

[Udenrigsministeren.]

1938. Man nåede aldrig det mål, man havde sat sig; men det var udtryk for en vilje til i en urolig tid på det økonomiske og også på andre områder at lade disse mindre stater samarbejde.

Der er blevet stående noget tilbage af de aftaler, som dengang blev indgået, således reglerne om pligt til forudgående underretning om ændringer i toldsatserne. Disse regler er stadig i kraft, og Danmark og Norge har i forbindelse med et i det sidste års tid i de to lande behandlet toldlovsforslag iagttaget disse bestemmelser i konventionen. Oslosamarbejdet var udtryk for en regional bestræbelse i en periode; da et organiseret og videregående internationalt økonomisk samarbejde kun eksisterede i begrænset omfang.

Spørgsmålet om en genoptagelse af dette initiativ må nu ses på baggrund af det vidtstrakte økonomiske samarbejde, som er blomstret op efter krigen. Således er som bekendt toldproblemet taget op på internationalt plan gennem den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel, og et omfattende system af toldbindinger er etableret under denne overenskomst, som iøvrigt indeholder en række vigtige handelspolitiske principper til forhindring af diskrimination i den internationale handel. Danmark har indenfor rammerne af dette samarbejde haft et godt samarbejde med Beneluxlandene. Jeg kan særlig henvide til bestræbelserne for under GATT at opnå en toldunion i Vesteuropa. De kvantitative restriktioner drøftes i OEEC og bliver taget op på en langt mere effektiv måde, end det blev forsøgt under Osloaftalerne. I det omfang, hvori de nordiske lande og Benelux har fælles interesser, og det er tilfældet på en lang række områder, finder der indenfor disse økonomiske organisationer, som jeg har nævnt, et godt samarbejde sted, og det agter vi også at fortsætte. Jeg kan også tilføje, at vi indenfor Atlantpagten i Atlantpagtrådet ofte har samtaler med repræsentanter for de tre lande, hvis interesser på så mange måder falder sammen.

Jeg skal derefter vende mig til det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre). Det ærede medlem kom ind på spørgsmålet om Vesttysklands genoprustning og nævnte det danske memorandum af 31. januar 1947, hvori det udtales, at Danmark har en særlig interesse i Tysklands fuldstændige

afrustning og i, at tysk militarisme varigt bliver udryddet. Det er ikke første gang, vi behandler dette spørgsmål her i tinget. Man har fra kommunistisk side nogle gange stillet mig det spørgsmål, og jeg har ved andre lejligheder selv udtalt mig lidt udførligere om det, således den 16. oktober i fjor. Jeg redegjorde her for de forhold, der bevirker, at Danmarks stilling i 1947 ikke kan og ikke bør have indflydelse på vor stilling i dag.

Vort memorandum blev skrevet mindre end 2 år efter besættelsens ophør, altså på et tidspunkt, da bitterheden mod Tyskland var særlig stor, og da man kun kunne tænke sig, at et brud på verdensfreden kunne komme fra tysk side. På det tidspunkt, i 1947, nærrede vi alle det håb, at en almindelig nedrustning kunne gennemføres, og hvis en almindelig nedrustning kunne gennemføres, var en tysk afrustning, eller rettere sagt ikke at tillade en tysk oprustning, en ganske selvfølgelig og naturlig ting.

Ærede medlemmer vil dog sikkert indrømme mig, at i de 6 år, der er gået siden 1947, er billedet blevet stærkt ændret. Et nyt Tyskland er vokset frem, et Tyskland, hvis ledere stræber efter at opbygge et demokratisk samfund i tilslutning til de vestlige demokratier, og siden 1947 er der kommet en stærk spænding i verden mellem øst og vest, således som vi alle kender det, og hvis årsag vi også kender. Vi befinder os i dag på grund af denne udvikling, på grund af de begivenheder, der har fundet sted, Berlinblokaden, Koreakrigen og meget andet, i en helt anden verdenssituation, under helt andre vilkår med helt andre krav end dem, der forelå for os i 1947, og derfor har man måttet ændre det, hvor nødigt man i og for sig ser det, hvor gerne vi alle ville have gennemført en almindelig nedrustning og været fri for at lægge de byrder på befolkningen, som oprustningen medfører. Det kan imidlertid ikke nytte at se væk fra virkeligheden, det kan ikke nytte at hæfte sig ved erklæringer, som ikke længerer har nogen relation til de omstændigheder, hvorunder vi lever, til de opgaver, vi er stillet overfor, og til de krav, som landets frihed og selvstændighed stiller til os. Eet er Tysklands deltagelse i Vesteuropas forsvar under den ene eller den anden form, et andet er tysk militarisme, og her står ikke blot vi, men også andre stater fast på det standpunkt,